

Кафедра філософії і політології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Економіки і підприємництва

“ (О.В. Соловйов)
2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП10 СОЦІОЛОГІЯ

галузь знань 0305 – “Економіка та підприємництво”,

Напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509

«облік і аудит»

факультет Економіки і підприємництва

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма з дисципліни «Соціологія» для студентів за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509 «Облік і аудит»

РОЗРОБНИК: доц. Радіонова Людмила Олексіївна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філософії і політології

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ (В.В. Корженко)

Протокол від "29" 08 2014 року № 1

Схвалено **випусковою** кафедрою економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку

Протокол від "29" 08 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (О. В. Димченко)

Схвалено **випусковою** кафедрою фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту

Протокол від "29" 08 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (Т.В. Момот)

Схвалено **випусковою** кафедрою економіки і управління в будівництві та міському господарстві

Протокол від "29" 08 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (А.Є. Ачкасов)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (підпис) () "30" 08 2014р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014
© Л.О.Радіонова, 2014

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання, ОіА/ ЕП
Кількість кредитів 4,0	За вибором	Рік (роки) підготовки	
		2-й	3-й
		Семестр(и)	
		4-й	5-й
Загальна кількість годин – 144	Галузь знань 0305 – “Економіка та підприємництво” Напрямок 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509 «облік і аудит»	Лекції:	
Модулів – 1		34 год.	6/6 год.
		Практичні, семінарські:	
		34 год.	8/4 год.
Змістових модулів (ЗМ) – 2	Лабораторні:		
	-	-	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Фахові спрямування: ЕПМГ, ЕПМГ зі знанням іноземної мови, ЕПМГ з поглибленим знанням інформаційних систем, ЕПМГ з поглибленим знанням права господарської діяльності, ЕБП, ЕБП зі знанням іноземної мови, ЕБП з поглибленим знанням інформаційних систем, ЕБП з поглибленим знанням права господарської діяльності. Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота*:	
		76 год.	130/134 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	18 год.
Індивідуальне (науково- дослідне) завдання (ІЗ): контрольна робота (для заочної форми навчання) – 18 годин	Вид контролю:		
	Екзамен	Екзамен	

Примітка:* вказуються години відведені по дисципліні в цілому на дану навчальну роботу.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 47%, для заочної форми навчання – 10 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з історією соціологічної думки та проблемним полем української і світової

соціології.

Основні завдання вивчення дисципліни «Соціологія» є:

- надати студентам цілісне уявлення про суспільство;
- сформувати навички оперування теоретичним та фактичним матеріалом;
- допомогти в розумінні процесів, що відбуваються в сучасному суспільстві в різних його проявах;
- навчити інтерпретувати і використовувати у професійній діяльності та в повсякденному житті знання з емпіричної соціології.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- структуру, функції, категоріальний апарат дисципліни;
- сутність основних концепцій розвитку суспільства;
- основні етапи розвитку світової та української соціології;
- сучасні тенденції розвитку соціологічної думки;

вміти:

- вміти використовувати отримані знання;
- вміти відобразити наукову об'єктивність аналізу різноманітних соціальних змін і подій;
- аналізувати динаміку нових викликів і впливу сучасного суспільства;
- пояснити соціальну нерівність у суспільстві;
- органічно синтезувати теоретичне і емпіричне обґрунтування природи соціального.

мати компетентності:

- застосовувати основні положення і методи соціологічної науки при вирішенні професійних задач;
- застосовувати соціальне мислення до аналізу суспільних явищ та процесів,
- вміти розрізняти соціальне в індивідуальному, загальне в конкретному, розглядати власні дії з позиції суспільного контексту;
- використовувати одержані знання з метою ефективної кооперації з колегами, для роботи в колективі;
- використовувати методи збору, обробки й інтерпретації комплексної соціальної інформації для рішення організаційно-управлінських задач.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Соціологія

ЗМ 1 Загальні питання теорії соціології.

Тема 1.1. Соціологія як наука про суспільство

Визначення соціології, її предмет та об'єкт. Підходи до структури соціології. Загальнонаукові методи та конкретно-наукові методи. Функції соціології: Значення соціології для розв'язання соціально-економічних і політичних проблем модернізації українського суспільства.

Тема 1.2. Історія соціології. Становлення та основні етапи історичного розвитку

Теоретичні та соціальні передумови виникнення соціології. О. Конт – засновник соціології. Класичний тип науковості, основні принципи класичної методології. Некласичний тип науковості, основні принципи некласичної методології. Методологічні засади марксистського вчення про суспільство. Українська соціологія: історія та сучасність. Основна проблематика сучасної вітчизняної соціології.

Тема 1.3. Соціологічна теорія суспільства

Поняття суспільства. Соціальна структура. Соціально-класова структура суспільства, стратифікаційна теорія суспільства. Історичні типи соціальної стратифікації. Соціальні групи та їх види. Соціальна мобільність: визначення поняття, умови, причини. Соціальна мобільність в Україні. Загальносоціологічні концепції суспільного розвитку.

Функціоналістський та конфліктологічний підходи до суспільного розвитку. Циклічна теорія розвитку суспільства. Глобалізація в сучасному світі. Суспільні рухи.

ЗМ 2 Соціальна структура та особистість в системі культури

Тема 2.1. Інститути суспільства. Соціологія сім'ї

Інститути: їх роль у суспільстві. Структура, функції і дисфункції соціальних інститутів. Соціальні інститути політики, економіки, релігії, освіти, науки, сім'ї. Зміни соціальних інститутів. Сутність сім'ї як соціального інституту. Сімейна структура: форми сім'ї, форми шлюбу, типи владних структур, спосіб вибору партнера, правило вибору місця проживання, родовід і спадкування майна.

Тема 2.2. Соціологія економічного життя.

Соціальне, соціальні механізми в економіці. Структура економіки як соціального інституту. Функції економіки. Соціологічні дослідження економічного. Проблема соціального (економічного) нерівності (стратифікації), Свідомість і поведінки різних соціальних груп.

Тема 2.3. Соціальна структура, теорії соціальної стратифікації. Бідність і нерівність.

Соціальна структура: статуси і ролі. Соціальні групи і спільноти. Сутність соціальної стратифікації. Історичні типи стратифікації. Виміри стратифікації.

Бідність і нерівність. Багаті, вимір нерівності. Вимір бідності. Рівень життя. Убогість. Депривація. Субкультура бідності. Соціальна мобільність, її види. Міграція.

Тема 2.4. Культура і суспільство

Соціологічне розуміння культури. Структурні компоненти культури. Культурне різноманіття та культурні універсалиї. Культурний шок.

Тема 2.5. Соціалізація і життєвий цикл

Соціалізація. Суб'єкти та об'єкти соціалізації. Основні теорії розвитку дітей. «Несоціалізовані» діти. Агенти соціалізації. Життєвий шлях. Соціалізація та індивідуальна свобода.

Тема 2.6. Конформність і девіація

Людина і особистість. Структура особистості. Соціальна взаємодія і повсякденне життя. Конформність і девіація. Біологічне і психологічне пояснення девіації. Соціальна аномія. Теорії стигматизації.

4. Структура навчальної дисципліни Напрямок підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

Змістові модулі і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні питання теорії соціології												
Тема 1.1	12	2	2	-	-	8	17	1	1		2	13
Тема 1.2.	16	4	4	-	-	8	16,5	0,5	1		2	13
Тема 1.3.	16	4	4	-	-	8	16,5	0,5	1		2	13
Разом за змістовим модулем 1	44	10	10	-	-	24	50	2	3		6	39
Змістовий модуль 2. Соціальна структура та особистість в системі культури												
Тема 2.4.	16	4	4	-	-	8	16	1	1	-	2	12
Тема 2.5.	16	4	4	-	-	8	15,5	0,5	1	-	2	12
Тема 2.6.	16	4	4	-	-	8	15,5	0,5	1	-	2	12
Тема 2.7.	16	4	4	-	-	8	15,5	0,5	1	-	2	12
Тема 2.8.	18	4	4	-	-	10	15	0,5	0,5	-	2	12
Тема 2.9.	18	4	4	-	-	10	16,5	1	0,5	-	2	13
Разом за змістовим модулем 2	100	24	24	-	-	52	94	4	5	-	12	73

Усього годин	144	34	34	-	-	76	144	6	8	-	18	112
---------------------	------------	-----------	-----------	----------	----------	-----------	------------	----------	----------	----------	-----------	------------

Напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

Змістові модулі і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні питання теорії соціології												
Тема 1.1.	12	2	2	-	-	8	17,5	1	0,5		2	14
Тема 1.2.	16	4	4	-	-	8	17	0,5	0,5		2	14
Тема 1.3.	16	4	4	-	-	8	17,5	0,5	-		2	15
Разом за змістовим модулем 1	44	10	10	-	-	24	52	2	1		6	43
Змістовий модуль 2. Соціальна структура та особистість в системі культури												
Тема 2.4.	16	4	4	-	-	8	14,5	1	0,5	-	2	12
Тема 2.5.	16	4	4	-	-	8	15	0,5	0,5	-	2	12
Тема 2.6.	16	4	4	-	-	8	15	0,5	0,5	-	2	12
Тема 2.7.	16	4	4	-	-	8	15	0,5	0,5	-	2	12
Тема 2.8.	18	4	4	-	-	10	15	0,5	0,5	-	2	12
Тема 2.9.	18	4	4	-	-	10	16,5	1	0,5	-	2	13
Разом за змістовим модулем 2	100	24	24	-	-	52	92	4	3	-	12	73
Усього годин	144	34	34	-	-	76	144	6	4	-	18	116

5. Теми семінарських занять

Не передбачено.

5. Теми практичних занять

Напрямок підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

		Денна форма	Заочна форма
1	Соціологія як наука про суспільство	2	1
2	Історія соціології. Становлення та основні етапи історичного розвитку	4	1
3	Соціологічна теорія суспільства	4	1
4	Інститути суспільства. Соціологія сім'ї	4	1
5	Соціологія економічного життя.	4	1
6	Соціальна структура, теорії соціальної стратифікації. Бідність і нерівність	4	1
7	Культура і суспільство	4	1
8	Соціалізація і життєвий цикл	4	0,5
9	Конформність і девіація	4	0,5
	Всього	34	8

Напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Соціологія як наука про суспільство	2	0,5
2	Історія соціології. Становлення та основні етапи історичного розвитку	4	0,5
3	Соціологічна теорія суспільства	4	-
4	Інститути суспільства. Соціологія сім'ї	4	0,5
5	Соціологія економічного життя.	4	0,5
6	Соціальна структура, теорії соціальної стратифікації. Бідність і нерівність	4	0,5
7	Культура і суспільство	4	0,5
8	Соціалізація і життєвий цикл	4	0,5
9	Конформність і девіація	4	0,5
	Всього	34	4

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено.

8. Самостійна робота
Напрямок підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Соціологія як наука про суспільство	8	15
2	Історія соціології. Становлення та основні етапи історичного розвитку	8	15
3	Соціологічна теорія суспільства	8	15
4	Інститути суспільства. Соціологія сім'ї	8	14
5	Соціологія економічного життя	8	14
6	Соціальна структура, теорії соціальної стратифікації. Бідність і нерівність.	8	14
7	Культура і суспільство	8	14
8	Соціалізація і життєвий цикл	10	14
9	Конформність і девіація	10	15
10	Індивідуальні завдання	-	18
	Всього	76	130

Напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Соціологія як наука про суспільство	8	16
2	Історія соціології. Становлення та основні етапи історичного розвитку	8	16
3	Соціологічна теорія суспільства	8	17
4	Інститути суспільства. Соціологія сім'ї	8	14
5	Соціологія економічного життя	8	14
6	Соціальна структура, теорії соціальної стратифікації. Бідність і нерівність.	8	14
7	Культура і суспільство	8	14
8	Соціалізація і життєвий цикл	10	14
9	Конформність і девіація	10	15
10	Індивідуальні завдання	-	18
	Всього	76	134

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Для *денної* форми навчання – не передбачено.

Для *заочної* форми навчання – контрольна робота (18 годин).

Виконання контрольної роботи дозволяє познайомитися з базовою навчальною та науковою літературою, самостійно опрацювати її та, відповідаючи на питання контрольної роботи, запам'ятати основні положення курсу. Питання кожного з варіантів контрольної роботи охоплюють різні теми курсу. Варіант контрольної роботи обирається студентом відповідно до останньої цифри залікової книжки з тематики контрольних робіт з соціології

10. Методи навчання

При викладанні курсу передбачено використання сучасних та інноваційних методів, а саме традиційні методи (оповідання, бесіда, лекція, показ, демонстрація, твір на соціологічну тематику), пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, евристичний метод, дослідження.

11. Методи контролю

Методи контролю знань студентів *денної* форми

1. Методи поточного контролю по темах: усне індивідуальне опитування, підготовка доповідей з мультимедійними презентаціями, безмашинне тестування та комп'ютерне тестування в дистанційному курсі «Соціологія», письмовий контроль (есе).
2. До підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 35% балів від загальної кількості з дисципліни.
3. Екзамен проводиться письмово за білетами, або у формі тестування.

Методи контролю знань студентів *заочної* форми:

1. Методи поточного контролю – усне опитування на практичних заняттях, виконання контрольної роботи.
2. До підсумкового контролю допускають студентів, які виконали контрольну роботу.
3. Екзамен проводиться письмово за білетами, або у формі тестування.

**12. Розподіл балів
для студентів денної форми навчання**

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	30%	100%
10	10	10	6	6	5	5	6	6	6		
30			40								
70%											

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

**Розподіл балів
для студентів заочної форми навчання**

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2							Інд. завд. КР		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	1СМ, 2СМ	30%	100%
9	8	8	5	5	5	5	5	5	5	10		
25			35							10		
70%												

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73			задовільно

60-63			Е
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

13. Методичне забезпечення

1. Соціологія. Посібник для самостійного вивчення курсу (для студентів 1-3-го курсів заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, усіх спеціальностей академії) / О. Б. Зінчина, Г. Т. Клименко, О. Ю. Кудрявцев, Л. О. Радіонова., К. С. Семенюк; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; – Х.: ХНАМГ, 2012.

4. Рекомендована література

Базова

1. Белова Л. А., Радионова Л. А. Социология: уч. пособие / Л. А. Белова, Л. А. Радионова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; – Х.: ХНАМГ, 2007.
2. Белова Л. О., Радионова Л. О. Социология: навч.-метод. посібник / Л. О. Белова, Л. О. Радионова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; – Х.: ХНАМГ, 2007.
3. Вербець В. В. Социология. Навчальний посібник / В. В. Вербець; – К.: Кондор, 2009.
4. Сірий Є.В. Социология / Є. В. Сірий; – К.: Атіка, 2004.
5. Кравченко А. И. Социология / А. И. Кравченко; – М., 2004.

Допоміжна

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли / Р. Арон. – М., 1992.
2. Вебер М. Избранные произведения / М. Вебер. – М., 1998.
3. Вербець В. В. Социология. Навчальний посібник / К.: Кондор, 2009.
4. Гіденс Е. Социология / Е. Гіденс. – К. : Основи, 1999. – 726 с.
5. Захарченко М. В. Історія соціології (від античності до початку ХХ століття) / М. В. Захарченко, О. І. Погорілий. – К. : Либідь, 1993. – 334 с.
6. Лукашевич М. П., Туленков М. В. Социология. Базовий курс: підручник / М. П. Лукашевич, М. В. Туленков. – К. : Каравела, 2005. – 312 с.
7. Лукашевич М. П. Социология економіки: підручник для студ. вищ. навч. закл. / М. П. Лукашевич. – К. : Каравела, 2005. – 283 с.
8. Ритцер Дж. Современные социологические теории / Дж. Ритцер. – 5-е изд. СПб.: Питер, 2002. – 688 с.
9. Сірий С. В. Социология: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб. / С. В. Сірий. – К. : Атака, 2004. – 480 с.

10. Соціологія: 100 питань – 100 відповідей: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Є.А. Подольська, Т.В. Подольська. – К.: Інкос, 2009.
11. Соціологія: [підручник для студ. вищ. навч. закл.]. – 2-ге вид./ за ред. В.Г. Городяненка. – К.: Академія, 2002. – 560 с.
12. Соціологія: навч. посіб. – 2-е вид. / за ред. С.О. Макеєва. – К.: Знання, 2003. – 455 с.
13. Соціологія підручник / за ред. В.М. Пічі. – 3-є вид., стереотип. – Л.: Магнолія, 2006, 2007. – 278 с.
14. Масионис Дж. Социология / Дж. Масионис. – 9-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 752 с.
15. Смелзер Н. Социология / Н. Смелзер. – М.: Феникс, 1998. – 688 с.
16. Ядов В. А. Стратегия социологического исследования: Описание, объяснение, понимание социальной реальности / В. А. Ядов. – М., 1998.
17. Якуба О. О. Соціологія: Навч. посібник для студентів / О. О. Якуба. – Харків: Константа, 1996.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Російська державна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rsl.ru/>
4. Національна електронна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rsl.ru/>; <http://www.nel.nns.ru>
5. Бібліотека М. Н. Грачева [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Grachev62.narod.ru